

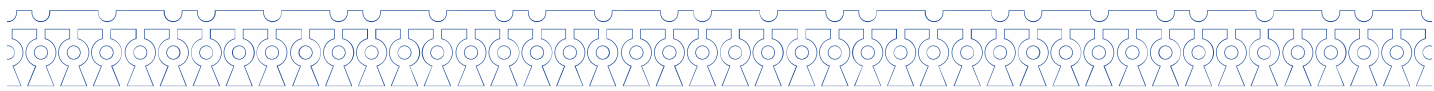
ULLENSAKER
KOMMUNE

2024
01

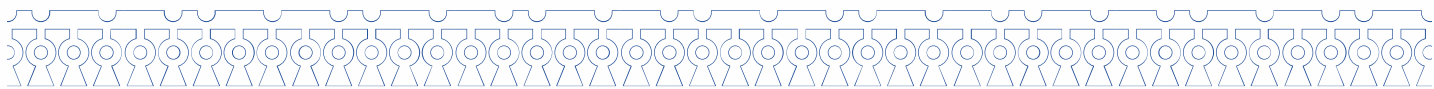
OVERORDNET BEREDSKAPSPLAN
ADMINISTRATIV DEL

Innhold

Versjonstabell	4
Innledning	4
<i>Bakgrunn .....</i>	<i>5</i>
Hva er en krise?	6
<i>Planens formål og virkeområde .....</i>	<i>6</i>
<i>Fullmakter .....</i>	<i>6</i>
<i>Tilgjengelighet .....</i>	<i>7</i>
Prinsipper, prioriteringer og metode	7
<i>Nasjonale beredskapsprinsipper .....</i>	<i>7</i>
<i>De proaktive prinsippene .....</i>	<i>8</i>
<i>Proaktiv stabsmetodikk .....</i>	<i>8</i>
<i>Beredskapsverdiene .....</i>	<i>9</i>
Mennesker (1)	9
Ytre miljø (2)	9
Økonomiske verdier (3)	10
Tillit	10
Kompetanse og opplæring	10
<i>Øvelser .....</i>	<i>10</i>
<i>Evaluering av øvelser og uønskede hendelser .....</i>	<i>11</i>
Beredskap i kommunen	11
Organisering av beredskapsorganisasjonen i Ullensaker kommune	12
<i>Varsling .....</i>	<i>12</i>
<i>Kommunale vaktordninger .....</i>	<i>12</i>
<i>Beredskapsorganisasjonen .....</i>	<i>14</i>
<i>Samlet beredskap i Ullensaker kommune .....</i>	<i>15</i>
<i>Oversikt over beredskapsorganisasjonen .....</i>	<i>16</i>
<i>Strategisk nivå – Kriseledelsen .....</i>	<i>16</i>
<i>Operasjonelt nivå – krisestaben .....</i>	<i>18</i>
<i>Taktisk nivå – støttefunksjoner .....</i>	<i>19</i>
Evakuerte- og pårørendesenter (EPS)	20
Mottakssenter	21
Etableringsteam	21
Psykososialt kriseteam	21
Helseteam	22
Informasjonssenter	22
IHR vaktteam	23
Beredskapsteam	23
Samordning og ansvarsfordeling – politi og statsforvalter	24
Beredskapsrådet	24
Beredskapsdokumentasjon	25
<i>Analyser som grunnlag for beredskapsplaner .....</i>	<i>25</i>
<i>Overordnet beredskapsplan og samordning med andre planer .....</i>	<i>25</i>
<i>Når enhetenes og tjenesteområdenes planer er ferdige .....</i>	<i>26</i>
Administrativ beredskapsplan	26

Operativ beredskapsplan	26
Strategisk og operasjonell beredskapsplan	26
Taktiske beredskapsplaner	26
<i>Temaspesifikke planer</i>	26
Evakueringsplan	27
Plan for krisekommunikasjon	27
Utvalgte temaspesifikke beredskapsplaner	27
<i>Regionalt samarbeid</i>	27
<i>Bistand fra andre samarbeidsaktører</i>	27
Forslag til mal for beredskapsplaner	27

Versjonstabell

Revisjon og oppdatering av overordnet beredskapsplan skal komme frem av en versjonstabell. Beredskapsplanen skal være oppdatert og revideres minimum én gang per år, jf. Sivilbeskyttelsesloven § 15.

Overordnet beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert og tilpasset kommunens utfordringer (forskrift om kommunal beredskapsplikt § 6). Planen skal øves (§ 7), og funn fra evalueringer etter øvelser og uønskede hendelser skal følges opp med nødvendige endringer i overordnet beredskapsplan og andre beredskapsplaner (§ 8). Endringene kan også være nye eller reviderte avtaler om samarbeid, kontaklinformasjon etc.

Versjon	Dato	Endring	Utført av	Godkjent av
A 05	26.01.24	Revidering, og oppdeling i en administrativ del og en operativ del (U.off.)	Beredskapsleder	Kommunedirektør
A 04	04.07.19	Revidering	Beredskapsrådgiver	Kommunedirektør
A 03	24.04.15	Revidering	Beredskapsrådgiver	Kommunedirektør
A 02	21.08.13	Revidering	Beredskapsrådgiver	Kommunedirektør
A 01	23.05.11	Opprettelse	Beredskapsrådgiver (tidl. Beredskapskoordinator)	Kommunedirektør (tidl. Rådmann)

Tabell 1 Versjonstabell for revisjoner

Innledning

Ullensaker kommune har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet. Det krever at vi jobber systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen. Kommunen skal også være en pådriver overfor relevante aktører innenfor vårt geografiske område og i regionen. For å oppfylle oppgaven må kommunen samarbeide, forholde seg til og koordinere arbeid med ulike aktører, utføre risiko- og sårbarhetsanalyser, ha beredskapsplaner og øve på disse.

Kommunen har med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeidet en overordnet beredskapsplan. Plangrunnlaget skal også være utgangspunktet for underliggende virksomhetens egne risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner.

Overordnet beredskapsplan for Ullensaker kommune består av en administrativ del og en operativ del. Administrativ del er offentlig tilgjengelig og publisert på kommunen sine nettsider.

Operativ del av beredskapsplanverket er unntatt offentlighet med hjemmel i offentlighetsloven §§ 21 og 24.3 ledd.

Planen er et hjelpemiddel ved ulykker og andre påkjenninger som går ut over det som regnes som normalrisiko og normalbelastning i fredstid. Den skal være en praktisk håndbok og et operativt verktøy som viser hva som må gjøres når noe uønsket skjer, hvem som skal utføre hva, hvordan det skal utføres og i hvilken rekkefølge.

Planen er ikke absolutt, og ved bruk skal man alltid vurdere den aktuelle situasjonen og tilpasse tiltakene deretter.

Bakgrunn

Overordnet beredskapsplan for Ullensaker kommune er utarbeidet i henhold til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt, samt kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse¹. Planen ivaretar også dens forpliktelser overfor kommunene på Øvre Romerike og den regionale risiko- og sårbarhetsanalysen for Gardermoregionen².

Kommunen har lovpålagte oppgaver for å ivareta alle som bor eller oppholder seg i kommunen. Som ansvarlig for kommunehelsetjenesten skal den sørge for tilstrekkelig helseberedskap og for at nødvendig helsehjelp og sosiale tjenester tilbys befolkningen. Dette gjelder også reisende ved Oslo lufthavn³.

Kommunen skal blant annet:

- bistå politiet med evakuering og ved behov sørge for innkvartering og omsorg for evakuerte og pårørende
- ved behov, opprette og drifte evakuerte- og pårørendesenter (EPS)
- opprettholde kommunens funksjoner og tjenester og sikre nødvendige forsyninger
- informere befolkningen og media

Kommunen skal altså blant annet sørge for nødvendige helsetjenester og psykososial omsorg og støtte til de evakuerte og pårørende. Psykososiale kriseteam anses som nødvendige for å kunne yte tilfredsstillende psykososial omsorg og støtte. Kriseteamene er forankret i kommunen og har det faglige ansvaret for psykososiale tiltak og oppfølging av enkeltpersoner, familier og lokalsamfunnet ved uønskede hendelser og kriser⁴.

Kommunens planverk må være koordinert med eksterne aktører, blant annet politiets planverk, og det må være testet gjennom felles øvelser⁵.

Helhetlig ROS viser at Ullensaker kommune står overfor et komplisert risikobilde med stort ansvar for sikkerheten og tryggheten til befolkningen. Analysen viser at uønskede hendelser innen alle hovedkategoriene kan få alvorlige innvirkninger på grunn av befolkningstetthet, påkjenninger på kommunale tjenester og belegg på infrastruktur. Utviklingen globalt og internasjonalt gjør at kommunen er utsatt for vilde handlinger, som har til hensikt å skade og skape frykt i befolkningen.

Den kommunale beredskapsplikten er en systembestemmelse som skal bidra til å samordne, supplere og skape sammenhenger mellom alle de områdene (funksjonene og tjenestene) som er en del av samfunnssikkerhet og beredskap på lokalt nivå. Overordnet beredskapsplan beskriver hvordan overordnet kriseledelse skal støtte kommunens enheter med overordnet koordinering av tiltak og kommunens ressurser for å verne om liv og helse, miljø og materielle og immaterielle verdier, tilpasset den til enhver tid gjeldende (Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse Ullensaker kommune)».

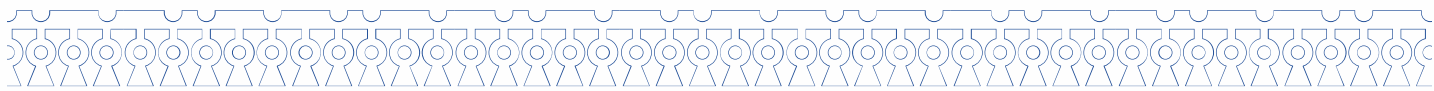
¹ Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven), forskrift om kommunal beredskapsplikt og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Ullensaker kommune 2023-2027.

² Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) i Gardermoregionen 2023.

³ Helsedirektoratets brev 25.06.10. *Utpeking av kommuner med særskilt beredskapsansvar etter Det internasjonale helsereglementet mv.*

⁴ Politidirektoratet (2020) *Politiets beredskapssystem del 1 Retningslinjer for politiets beredskap* (online)

⁵ Ibid.

Hva er en krise?

I Politiets beredskapssystem, som beskriver forutsetninger, prinsipper og mekanismer for politiets rolle, ansvar og oppgaver beskrives «krise» som:

En uønsket hendelse med høy grad av usikkerhet og potensielt betydelige konsekvenser for den som rammes, enten det er enkeltpersoner, organisasjoner eller samfunnet. Krisen kan innebære at samfunnssikkerheten eller andre viktige verdier trues, og at håndteringen av den krever svært mye av kapasiteten og kompetansen til den aktøren som i utgangspunktet har ansvaret. Om en hendelse er en krise, avhenger av den konkrete situasjonen og de involvertes individuelle vurderinger og forutsetninger⁶.

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og et omfattende ansvar for å forebygge og håndtere kriser. De er selvstendige juridiske enheter med rettslig ansvar for sine handlinger og unnlatelser. Kommunene står ikke under instruksjon fra staten eller andre, og kan bare styres med hjemmel i lov. Hver kommune har frihet i kraft av det kommunale selvstyret til å gjennomføre tiltak, så lenge disse ikke er forbudt eller eksklusivt forbeholdt andre i lov. Kommuneleien og smittevernloven er to sentrale lover som regulerer kommunenes adgang til å håndtere den nåværende krisen. Smittevernloven gir kommunene myndighet til å treffe inngripende tiltak for enkeltpersoner⁷.

Planens formål og virkeområde

Formålet med overordnet beredskapsplan er å beskrive hvordan beredskapen i Ullensaker kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Planen beskriver også hvilke prinsipper, prioriteringer og metoder som skal være førende for organiseringen av beredskap og utøvelse av kriseledelse i kommunen.

Denne planen er en administrativ plan som, sammen med de operative beredskapsplanene som er omhandlet i dokumentet, skal imøtekomme de krav til overordnet beredskapsplan som kommer frem i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Overordnet beredskapsplan er gjeldende for strategisk og operasjonelt nivå i Ullensaker kommune. Planen skal være et hjelpemiddel ved ulykker og andre påkjenninger som går utover det som regnes som normalrisiko og normalbelastning.

Planen skal fungere som et verktøy for kriseledelsen og -staben slik at de kan reagere raskt i kritiske situasjoner. Videre danner planen grunnlaget for beredskapsplanene som utarbeides i tjenesteområdene og kommunale virksomheter. Tjenesteområdene og virksomhetene skal ha egne oppdaterte beredskapsplaner som dekker risikofaktorer knyttet til eget ansvarsområde, med utgangspunkt i den overordnede beredskapsplanens administrative del.

Ullensaker kommune skal oppleves som en trygg kommune å oppholde seg i for innbyggere og besøkende, og til enhver tid ha en beredskap som er i stand til å håndtere hendelser og krisesituasjoner som kan inntreffe. Kommunen arbeider etter målene og kravene som stilles i henhold til kommunens beredskapsplikt i henhold til relevante lover og forskrifter.

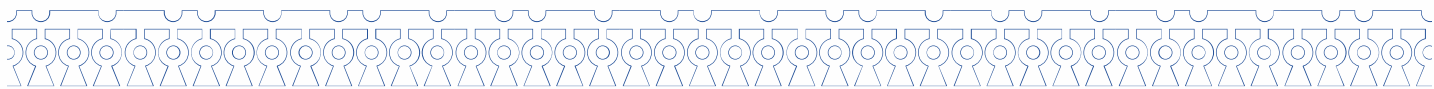
Fullmakter

Ordføreres fullmakter i beredskapssammenheng er:

Disponere midler av kommunens budsjett til nødvendig hjelp til kriserammede ved behov for forpleining med mer, skadebegrensende tiltak og nødvendige sikringstiltak for å verne liv, helse, verdier og miljø

⁶ Politidirektoratet (2020) *Politiets beredskapssystem del 1 Retningslinjer for politiets beredskap* (online)

⁷ Kommunesektorens organisasjon (2024) *Roller og ansvar i den nasjonale krisen* (online)

ved akutt behov for opprydding og utbedring av materielle skader, i tråd med de avgjørelser kriseledelsen fatter.

Budsjettavgjørelser bør så langt som mulig treffes etter drøfting i kriseledelsen og etter de ordinære saksbehandlingsregler.

Øvre beløpsgrense fastsettes ikke. Bruk av midler etter disse bestemmelsene skal så snart som mulig legges fram for formannskapet, og eventuelt kommunestyret, som foretar nødvendige budsjettjusteringer.

Kommunedirektøren gis i beredskapssammenheng fullmakt til å:

Omdisponere kommunens personell og eiendom/bygningsmasse/maskiner/materiell til hjelpetiltak og nødvendige oppgaver som krisesituasjonene krever, i tråd med de avgjørelser kriseledelsen fatter.

Midlertidig stanse enkelte, eller deler av, kommunens virksomheter, dersom dette er nødvendig for å omprioritere ressurser til redningsarbeid og nødvendige aktiviteter, i tråd med de avgjørelser kriseledelsen fatter.

Kriseledelsens avgjørelser truffet med hjemmel i særskilt delegering i beredskapssammenheng, skal refereres for det organet som ordinært har myndighet på saksområdet, senest på organets neste ordinære møte⁸.

Tilgjengelighet

Beredskapsplanens administrative del skal ligge tilgjengelig elektronisk på Ullensaker kommunes kvalitetssystem, TQM og i krisestøtteverktøyet, RAYVN slik at den er lett tilgjengelig for kommunens ansatte. Den administrative delen offentliggjøres også på kommunens hjemmesider.

Beredskapsplanens operative del vil ligge tilgjengelig for de som utgjør kommunens kriseledelse og krisestab, samt andre med tjenstlig behov – ved forespørsel.

Prinsipper, prioriteringer og metode

Beredskapsorganiseringen og utøvelse av kriseledelse i Ullensaker kommune skal være forankret i anerkjente prinsipper, prioriteringer og metoder for kriseledelse.

Kommunen skal følge de nasjonale beredskapsprinsippene i sin beredskapsorganisering og etterleve de proaktive prinsippene i sin kriseledelse. Utøvelse av kriseledelse skal være potensialebasert, og prioriteringer skal gjøres på bakgrunn av prioriteringsrekkefølgen i beredskapsverdiene. For å sikre dette, skal proaktiv stabsmetodikk benyttes.

Prinsippene skal tydeliggjøre at samfunnssikkerhetsaktørene har et selvstendig ansvar for å utvikle robuste samfunnsfunksjoner, ha tilstrekkelig beredskap og samarbeide med andre for å håndtere og normalisere situasjonen.

Nasjonale beredskapsprinsipper

Prinsipper	Beskrivelse
Likhetsprinsippet	Prinsippet innebærer at organiseringen man opererer med til daglig og den som benyttes i krisesituasjoner skal være mest mulig lik.

⁸ Ullensaker kommune (2021). *Delegeringsreglementet Ullensaker kommune*.

Ansvarsprinsippet	Prinsippet innebærer at den som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, også har ansvar for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere krisesituasjoner innenfor det samme området. Det gjelder også for å gi informasjon innenfor eget fagområde.
Nærhetsprinsippet	Prinsippet innebærer at krisesituasjoner organisatorisk skal håndteres på lavest mulig nivå.
Samvirkeprinsippet	Prinsippet innebærer at det stilles krav til at ethvert tjenestested, enhet, sektor og organisasjon har et selvstendig ansvar for å sikre best mulig samvirke med relevante aktører i arbeidet med forebygging og håndtering av krisesituasjoner.

Tabell 2 Nasjonale beredskapsprinsipper

De proaktive prinsippene

Etterlevelse av de proaktive prinsippene som er beskrevet i tabellen under, skal sikre at Ullensaker kommune responderer så tidlig som mulig – med tilstrekkelige ressurser i alle mulige krisesituasjoner.

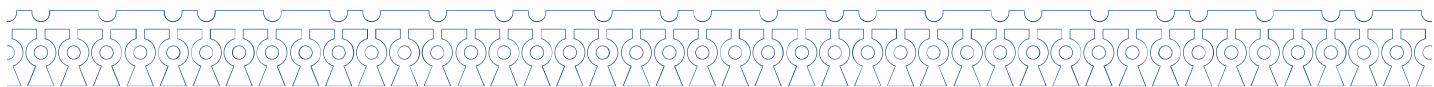
Prinsipper	Beskrivelse
Sikker usikkerhetsprinsippet	Prinsippet innebærer at man (f.eks. en ansatt) alltid bør velge å varsle/mobilisere kriseorganisasjonen dersom man er usikker på om det er nødvendig. Det samme gjelder dersom det er usikkert om det er nødvendig å iverksette et tiltak som kan ha positiv effekt under en krisesituasjon. Tiltaket bør da iverksettes.
Moderat overreaksjonsprinsippet	Prinsippet innebærer at kriseorganisasjonen alltid, og så tidlig som mulig, bør forsøke å gjennomføre ressursmobilisering av et slikt omfang at det er tilgjengelig en overkapasitet på de viktigste ressursene.
Første informasjonsprinsippet	Prinsippet innebærer at Ullensaker kommune i utgangspunktet, alltid bør være først ute med informasjon til media og andre interessenter om de krisesituasjoner som rammer kommunen. Informasjonen bør alltid være så korrekt som mulig, selv om informasjonen kan gi kommunen negativ omtale.

Tabell 3 Proaktive prinsipper

Proaktiv stabsmetodikk

Ullensaker kommune skal benytte proaktiv stabsmetodikk som sin foretrukne kriseledelsesmetodikk. Dette for å kunne sikre en potensialebasert og planlagt respons på – og håndtering av alle mulige krisesituasjoner, der beredskapsverdiene ivaretas og de proaktive prinsippene etterlevs.

De viktigste elementene som inngår i proaktiv stabsmetodikk er:

- ✓ Førstemøte og statusmøter: For å sikre at kriseledelse og krisestab har mottatt samme informasjon om hendelsen, enes om fakta, sette fokusområde og identifisere nødvendige tiltak (prioriterte oppgaver)
- ✓ Jobbe ut fra definerte fokusområder
- ✓ Identifisere tiltak som er i tråd med fokusområdene
- ✓ Iverksette risikoreducerende tiltak
- ✓ Proaktiv loggføring

Seksjon for samfunnssikkerhet og beredskap ved beredskapsleder er ansvarlig for at nødvendige hjelpemidler for bruk av proaktiv stabsmetodikk er tilgjengelig, for at det tilbys opplæring i bruk av metodikken til de funksjoner som forventes å benytte denne.

Beredskapsverdiene

Ivaretagelse av beredskapsverdiene og prioriteringsrekkefølgen mellom disse skal være førende for all planlegging og ressursutnyttelse i krisesituasjoner i Ullensaker kommune.

Beredskapsverdiene er i prioritert rekkefølge:

1. Mennesker
2. Ytre miljø
3. Økonomiske verdier

Tillit er en fjerde verdi. Ivaretagelse av tillit er imidlertid i vesentlig grad avhengig av hvordan kommunen ivaretar og klarer å formidle sin ivaretagelse av de tre øvrige beredskapsverdiene, slik at verdien ikke inngår direkte i prioriteringsrekkefølgen. Prioriteringsrekkefølgen gjelder på to områder. Ved knapphet på ressurser som kan benyttes i innsats for å ivareta flere av verdiene, bør ressursene alltid prioriteres i innsats for å ivareta den høyest prioriterte beredskapsverdien. Dette er ikke til hinder for at parallelle aksjoner for å ivareta flere av verdiene samtidig kan iverksettes.

Prioriteringsrekkefølgen gjelder også i situasjoner der innsats for å ivareta en beredskapsverdi kan utgjøre en risiko for å gjøre skade på en av de andre verdiene. I slike tilfeller bør innsats ikke iverksettes dersom innsats mot en lavere rangert verdi kan utgjøre en uakseptabel risiko for skade på en høyere rangert verdi. Særlig gjelder dette dersom innsats for å berge miljøet eller økonomiske verdier kan utgjøre en uakseptabel risiko for innsatsmannskapene.

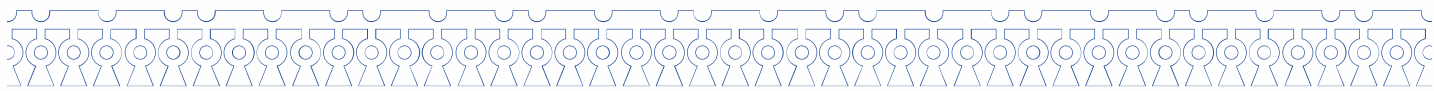
Mennesker (1)

Det er den direkte innsatsen for å berge menneskers liv og helse som primært skal prioriteres, men også den videre psykososiale ivaretagelsen er en svært viktig oppgave innen kommunal beredskap som bør prioriteres.

Psykososial oppfølging, annen omsorg og informasjon til mennesker som er direkte eller indirekte involvert, til deres pårørende, til kommunens ansatte og innsatsmannskaper, samt kommunens befolkning og øvrige interessenter, er et kommunalt ansvar som Ullensaker kommune skal ivareta i alle krisesituasjoner.

Ytre miljø (2)

Med det ytre miljø menes det i denne sammenheng, alle uerstattelige verdier, herunder også kulturminner og arkivmateriale. Vern av det ytre miljøet, kulturminner og arkivmateriale er en kommunal beredskapsoppgave som Ullensaker kommune bør være bevisst og ivareta i alle krisesituasjoner.

Økonomiske verdier (3)

Med økonomiske verdier menes både materielle og immaterielle verdier som er uerstattelige, og kommunens tjenesteproduksjon.

Ullensaker kommune eier, disponerer og drifter store fellesverdier for lokalsamfunnet. Disse verdiene skal ivaretas på en tilfredsstillende måte i alle krisesituasjoner. Kommunen har videre et ansvar for å opprettholde sitt tjenestetilbud på et forsvarlig nivå på tross av eventuelle krisesituasjoner, og dette er et ansvar som Ullensaker kommune har i alle krisesituasjoner.

Tillit

Kommunens tillit i befolkningen i en krisesituasjon vil i stor grad være avhengig av hvordan kommunen evner å ivareta de øvrige beredskapsverdiene, og hvordan kommunen formidler dette på en god måte til media og øvrige interessenter.

Tillit er viktig for en kommune for å kunne opprettholde sin status som en attraktiv bosteds- og næringslivskommune, arbeidsplass, og for å sikre tilfredsstillende og økonomisk forsvarlig bruk av det frivillige kommunale tjenestetilbudet.

Kompetanse og opplæring

En beredskapsplan dokumenterer hvordan beredskapen er organisert og hvordan beredskapssituasjoner er forventet håndtert. For å kunne etterleve beredskapsplanen kreves det at personene som innehar funksjonene som beskrives i planverket har nødvendig kompetanse til å ivareta sin funksjon.

Det er satt krav til hvilken kompetanse og opplæring som kreves for å ivareta den enkelte funksjon. Personene som inngår i Ullensaker kommune sin beredskapsorganisasjon, skal gjennomføre den grunnopplæring – og delta på den vedlikeholdstrening som kreves for å opprettholde tilfredsstillende ferdigheter.

Vedlegg	
Vedlegg X	Kompetanse- og opplæringsplan

Tabell 4 Relevante vedlegg

Øvelser

Regelmessig trening og øvelser er et viktig virkemiddel for å øke Ullensaker kommune sin evne til å håndtere uønskede hendelser. Forskrift om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunen å øve regelmessig, minimum én gang annen hvert år. Ullensaker kommune har utarbeidet en øvelsesplan for å sikre at personene som inngår i kriseorganisasjonen får nødvendig opplæring og trening slik at de er best mulig i stand til å ivareta sin funksjon.

For hver øvelse skal det utarbeides klare øvingsmål, som også danner grunnlaget for evaluering av øvelsen. Øvelsene kan gjennomføres som enkle diskusjonsøvelser, funksjonsøvelser, spilløvelser eller fullskalaøvelser.

Scenarioene for øvelsene hentes primært fra kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse. Ullensaker kommune skal øve sammen med andre kommuner og relevante aktører der valgt scenario og øvingsform gjør dette hensiktsmessig.

Alle ansatte som innkalles til øvings- og opplæringsaktiviteter skal prioritere å stille på disse.

Vedlegg
Øvelsesplan

Tabell 5 Relevante vedlegg

Evaluering av øvelser og uønskede hendelser

Håndtering av uønskede hendelser, både reelle og i forbindelse med øvelser, skal evalueres. Evalueringen er et viktig virkemiddel for å fange opp læring og forbedringspunkter, og skal bidra til kontinuerlig forbedring av kommunens evne til å håndtere uønskede hendelser.

Ullensaker kommune har utarbeidet egen mal for gjennomføring og dokumentasjon av evaluering etter øvelser/uønskede hendelser. I tillegg til mal for evaluering er det utarbeidet en sjekkliste for *hot wash-up*. Denne sjekklisten brukes som et hjelpemiddel for å fange opp umiddelbare inntrykk/læring etter øvelsen/hendelsen, og kan gi verdifull informasjon til selve evalueringen.

Identifiserte læringspunkter skal sammen med ansvarlige for oppfølging av tiltakene dokumenteres skriftlig og følges opp i organisasjonen.

Endelig rapport distribueres til relevante aktører.

Vedlegg	
Vedlegg Y: Sjekkliste	Sjekkliste for <i>hot wash-up</i>
Mal for evaluering av øvelser og uønskede hendelser	

Tabell 6 Relevante vedlegg

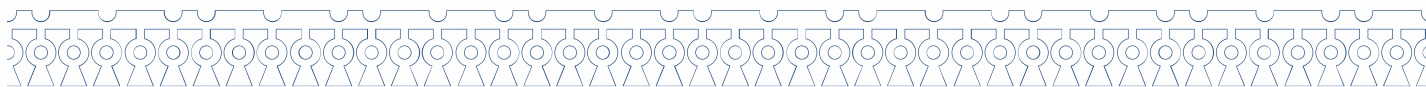
Beredskap i kommunen

Kommunen har et grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Den utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og er en viktig bærebjelke i krisehåndteringen i Norge. Kommunen er derfor viktig både for lokale, regionale og sentrale myndigheter⁹. Kommunene er gitt et omfattende samfunnssikkerhetesansvar innen sine funksjoner og tjenestoområder, og en samordningsrolle som innebærer å

- Være en samlende og supplerende lokal myndighet
- Legge til rette for lokalt samarbeid for å kartlegge utfordringer og fange opp dette i styring og planlegging
- Bygge beredskap for å være forberedt på å sikre styringsevne, opprettholde tjenester og beskytte befolkning og andre samfunnsverdier.

Den gode krisehåndteringsevnen bygges i det daglige, fra forebygging og beredskap til hendeshåndtering og til slutt, i gjenopprettingsfasen og den nye normaltilstanden.

⁹ Politidirektoratet (2020) *Politiets beredskapssystem del 1 Retningslinjer for politiets beredskap*, s. 72 (online)

Organisering av beredkapsorganisasjonen i Ullensaker kommune

Ullensaker kommune har organisert en beredkapsorganisasjon for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser og situasjoner som ikke like hurtig og effektivt kan håndteres av den daglige driftsorganisasjonen. Dette gjelder også ved hendelser som berører flere tjenestoområder eller er av en slik art at det er naturlig at koordinering og samordning skjer sentralt.

Varsling

Enhver kommunalt ansatt som mottar et varsel om en kritisk situasjon, eller som på annen måte får kjennskap til en slik situasjon, plikter å forsikre seg om at denne informasjonen formidles nærmeste leder.

Ved uønskede hendelser varsles snarest kommunaldirektør, som i sin tur varsler kommunedirektør og ordfører. Dette gjelder bare varsler som ikke kan håndteres i linjen, men som har potensiale som enten tverrsektorielle eller/og for omfattende til å håndtere i linjeorganisasjonen uten hjelp fra overordnet beredkapsorganisasjon. Kommunens vaktordninger er nærmere beskrevet i kapittelet under.

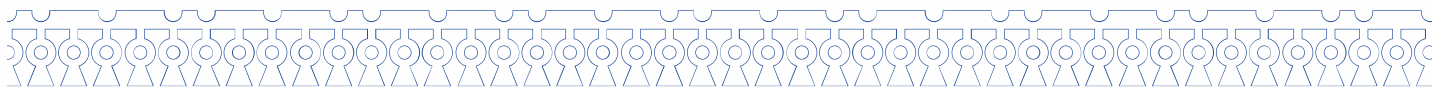
Kommunale vaktordninger

Kommunen har noen vaktordninger, som skal sikre både befolkningen og egne ansatte akutt hjelp til ulike tjenester som enten skjer utenfor normal arbeidstid, og/eller etterspørselen etter deres tjenester blir så store at de må bidra med sine tjenester.

Disse vaktordningene fungerer uavhengig av kommunens overordnede kriseledelse.

Tabellen inneholder en oversikt og kort beskrivelse av de vaktordningene som finnes i Ullensaker kommune.

Vaktordning	Beskrivelse
Overordnet vakt – tekniske tjenester	Skal brukes ved alle hendelser vedrørende kommunens tekniske tjenester, som drift og infrastruktur, vannforsyning, større vannlekkasjer, feil ved avløpsnett, feil med vann og avløp sine pumpestasjoner, feil med kummer (kun de kummene med Ullensakers kommunevåpen).
Barnevernsvakten	Barnevernsvakten Romerike er døgnbasert tjeneste og ivaretar den akutte barnevernberedskapen for Ullensaker barneverntjeneste og på Oslo lufthavn, Gardermoen når barneverntjenesten er stengt. Barnevernsvakten skal sikre at barn og unge i Ullensaker og på Oslo lufthavn, Gardermoen som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp i akutte situasjoner. Barnevernsvakten er lokalisert på Lillestrøm politistasjon, er alltid åpen.
Legevakten	Den interkommunale legevakten skal betjene kommunene Ullensaker, Gjerdrum og Nannestad. Legevakten skal etter lovverket gi

	nødvendig helsehjelp, råd og veiledning ved henvendelser om øyeblikkelig hjelp som ikke kan vente til fastlegens åpningstid. Tjenesten gjelder personer som bor eller oppholder seg i kommunen og har behov for øyeblikkelig hjelp.
Samfunnsmedisinsk vakt	Akutte samfunnsmedisinske hendelser (inkludert IHR-hendelser) ivaretas av kommuneoverlegen i Ullensaker.
Psykososialt kriseteam	Kommunens psykososiale kriseteam er tilgjengelig døgnet rundt. Kriseteamet kan kalles ut av legevakt og/eller politi. Kriseteamet ivaretar den akutte fasen, og skal sluse innbyggerne videre inn i det ordinære kommunale tjenesteapparatet.
IT-vakt	For brukerstøtte for ansatte, også utenom normale åpningstider. Vakten er kun tilgjengelig for følgende tjenester i nødstilfeller: Henvendelser fra helselokasjoner som omhandler liv og helse. Henvendelser som gjelder kino, kultur og politiske møter Gjelder kun alvorlige feil på helselokasjoner som leverer tjenester 24/7. Lokal representant skal alltid vurdere om henvendelsen kan vente til neste ordinærere arbeidsdag. System- og nettverksfeil skal først søkes løst i henhold til lokasjonens interne rutiner. Eventuelle nødrutiner skal vurderes benyttet før tilkalling av vakt.

Tabell 7 Tabell 1 Kommunale vaktordninger

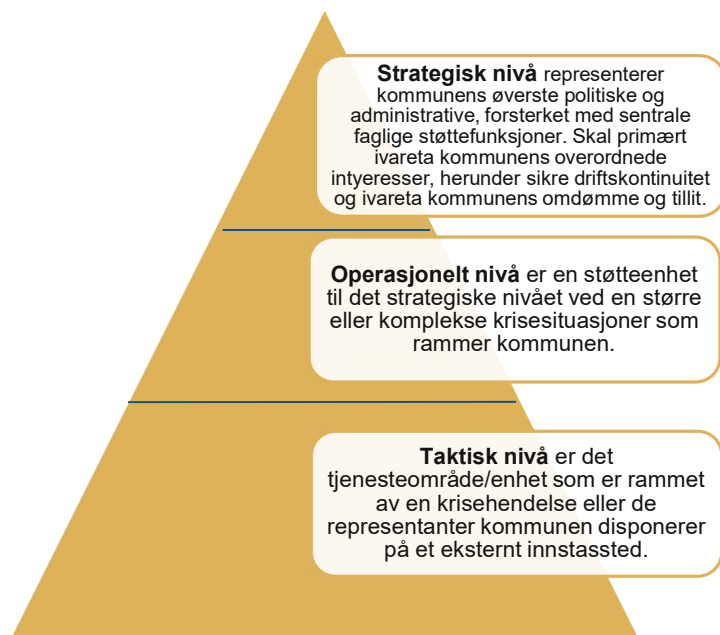
Beredskapsleder/beredskapsrådgiver er i hovedsak tilgjengelig, men det er ingen formalisert vaktordning. Dette er kommunens kontaktpunkt mot blant annet statsforvalteren, nødetatene, Forsvaret og Sivilforsvaret. Selv om det ikke er formalisert vaktordning, er den ment å sikre kontinuerlig tilstedeværelse og tilgjengelighet i krisesituasjoner som haster og som ikke kan vente til påfølgende arbeidsdag, eller ordinær ledelse er tilgjengelig og overtar ansvaret for håndteringen.

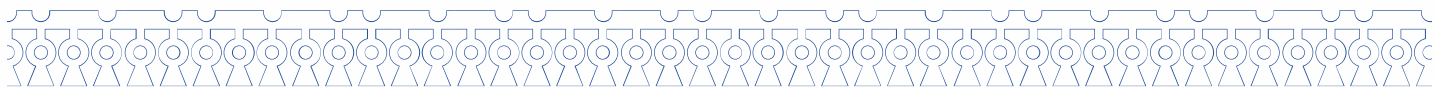
Beredskapsorganisasjonen

Beredskapsorganisasjonen i Ullensaker kommune skal være funksjonsuavhengig og ikke personavhengig. Det vil si at den skal bestå av funksjoner som alltid er bemannet og tilgjengelig, og at den ikke er avhengig av at bestemte personer tilfeldig er til stede. Dette krever forsvarlig opplæring av alle personer som skal bekle de ulike funksjonene.

Beredskapsorganisasjonen i kommunen består av tre nivåer som har ulike ansvarsområder og oppgaver. En kort beskrivelse av de ulike nivåene er gitt i figuren under.

Tabell 8 Beredskapsorganisasjonen i Ullensaker kommune består av tre nivå.

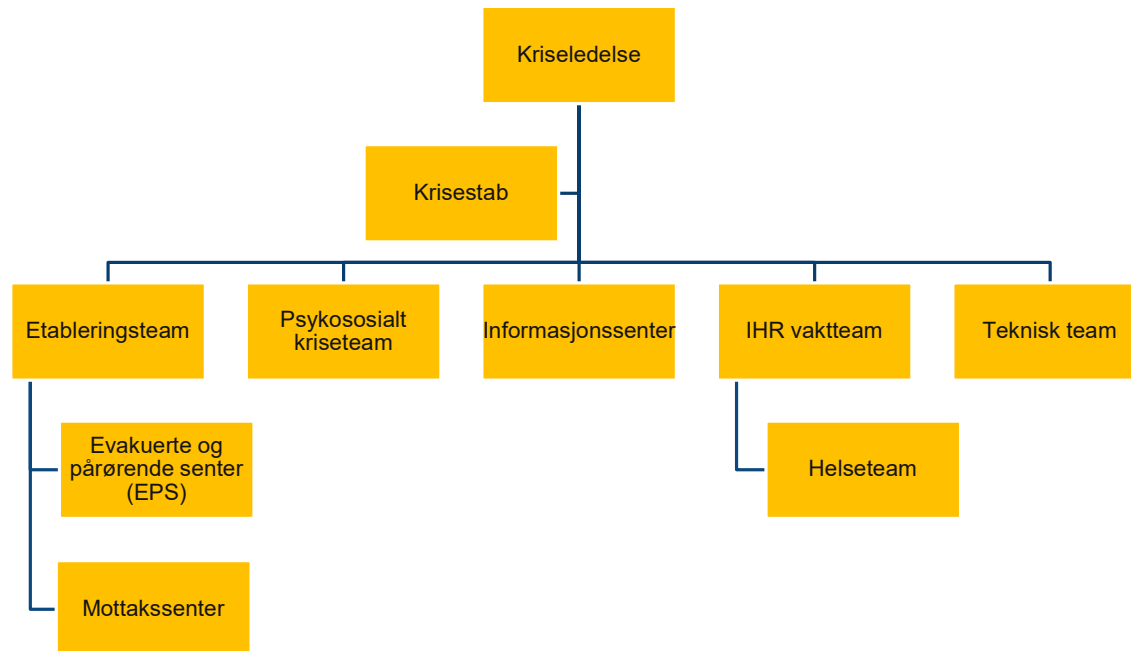

Samlet beredskap i Ullensaker kommune

Figur 1 Samlet beredskap i Ullensaker kommune

Oversikt over beredskapsorganisasjonen

Figur 2 Operativ organisering ved hendelser

Strategisk nivå – Kriseledelsen

Ullensaker kommunes politiske og administrative toppledelse er organisert på det strategiske nivå. Når den strategiske ledelsen mobiliseres, betegnes denne «Kriseledelsen». Følgende stillinger inngår i kriseledelsen:

- Kommunedirektør
- Ordfører
- Kommunaldirektører
- Beredskapsleder
- Kommunikasjonssjef
- Økonomisjef
- HR-sjef
- Enhetsleder Innovasjon og digitalisering
- Juridisk rådgiver
- Kommuneoverlege
- Eventuelt, liaisoner og andre rådgivere

Kriseledelsen kan mobiliseres redusert dersom det åpenbart ikke er behov for full bemanning, eller den kan mobiliseres forsterket med direktører og ledere fra relevante fagområder, alt tilpasset potensialet i

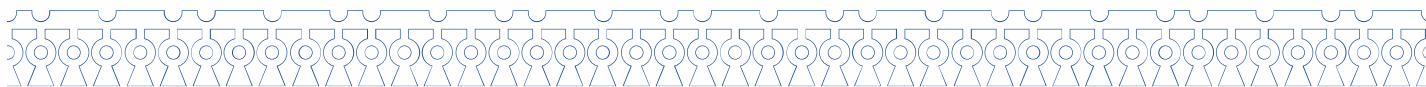

krisesituasjonen som skal håndteres. Ved en hendelse vil kriseledelsen møtes for statusmøter etter behov.

Den kommunale kriseledelsen kan ivareta sin funksjon uten å mobilisere krisestaben ved hendelser der dette er tilstrekkelig.

Funksjon	Beskrivelse
Kommunedirektør	Leder av kriseledelsen. Beslutter mobilisering og demobilisering av kriseorganisasjonen. Har ansvar for å sikre at krisehåndteringen er planlagt, koordinert og følger de prinsipper som er gjeldende for kriseledelse i Ullensaker kommune.
Ordfører	Ordfører er som hovedregel kommunens talsperson utad ved uønskede hendelser hvor kriseledelsen er mobilisert. Ordfører kan også beslutte om man skal sette kriseledelsen.
Kommunaldirektører	Kommunaldirektørene sørger for viktig informasjon inn til kriseledelsen, samtidig som strategiske beslutninger raskt kan tas og iverksettes.
Beredskapsleder	<p>Beredskapsleder er kommunedirektørens assistent i kriseledelsen og skal bistå leder i oppgaven med å sikre at arbeidet i kriseledelsen gjennomføres på en strukturert og effektiv måte.</p> <p>Dette innebærer kvalitetssikring av bruk av proaktiv stabsmetodikk og føring av tilhørende tavler og logg på vegne av leder. I tillegg skal beredskapsleder utføre aksjonene som blir tildelt funksjonen, for å avlaste leder og/eller andre funksjoner i kommunens kriseledelse.</p> <p>Det innebærer også ledelse og oppfølging av krisestaben – som stabssjef.</p>
Kommunikasjonssjef	Funksjonen har ansvar for å sikre at Ullensaker kommune raskt og effektivt informerer og kommuniserer internt og eksternt ved uønskede hendelser. Det skal sikres at informasjonen er korrekt og koordinert med relevante eksterne aktører.
Økonomisjef	Rådgiver for sitt fagområde, alt tilpasset potensialet i den krisesituasjonen som skal håndteres.
HR-sjef	<p>Funksjonen er ansvarlig for å gi rask og effektiv psykososial støtte og annen nødvendig oppfølging til personer som har behov for særskilt oppfølging.</p> <p>Funksjonen er også ansvarlig for at det er tilstrekkelig, kvalifisert personell til å bekle alle funksjonene i krisestaben og tilhørende støttefunksjoner. Dette innebærer utarbeidelse av kontinuitetsplaner for personellbehov og vaktordninger ved lengre drift av beredskapsorganiseringen.</p>

	Rådgiver for sitt fagområde, alt tilpasset potensialet i den krisesituasjonen som skal håndteres.
Enhetsleder Innovasjon og digitalisering	Rådgiver for sitt fagområde, alt tilpasset potensialet i den krisesituasjonen som skal håndteres.
Juridisk rådgiver	Rådgiver for sitt fagområde, alt tilpasset potensialet i den krisesituasjonen som skal håndteres.
Kommuneoverlege	Rådgiver for sitt fagområde, alt tilpasset potensialet i den krisesituasjonen som skal håndteres.
Evt. liaisoner og andre rådgivere	Det kan også mobiliseres eksterne fagledere som normalt ikke tilhører Ullensaker kommune.

Tabell 9 Beskrivelse av funksjoner i kommunens kriseledelse

Operasjonelt nivå – krisestaben

Ved en uønsket hendelse som krever samordning og koordinering kan kommunedirektøren beslutte at det skal settes krisestab, og dette gjøres gjennom å kontakte stabssjef som så mobiliserer egen stab. Ettersom det sjelden vil være et behov for å mobilisere krisestaben, er det ikke kostnadseffektivt å ha vaktgående personell i funksjonene.

Ved langvarige krisesituasjoner bør det vurderes om det er nødvendig å etablere flere skift i krisestaben. De ulike funksjonene skal da i de ulike skiftene bemannes med opplært personell i de gjeldende funksjonene. Et skift bør ikke ha en lenger varighet enn 12 timer.

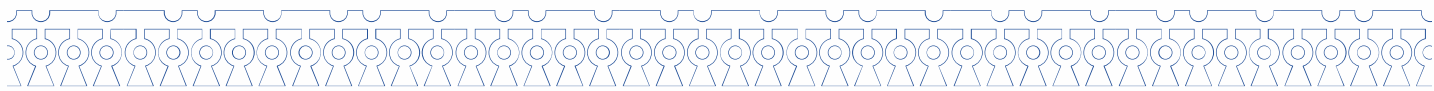
Krisestaben utøver kommunedirektørens behov for kommando og kontroll, og vil ved en hendelse holde kommunedirektøren løpende orientert. Staben skal være bindeledd mellom det strategiske og det taktiske nivået, og bistå disse med iverksetting av bestillinger fra kriseledelsen, sammenstilling av informasjon, analyser, kompetanse, kapasitet, kommunikasjon, koordinering, ressursmobilisering og personellivaretakelse.

Krisestaben har den operative ledelse ved sentral krisehåndtering. Staben foretar vurderinger og beslutninger av beredskapsmessig art som må foretas i situasjoner som krever større innsats enn det som kan håndteres kompetanse- og kapasitetsmessig i kommunens ordinære organisasjon.

Det er mulig å mobilisere deler av krisestaben dersom det åpenbart ikke er behov for full bemanning, eller den kan mobiliseres forsterket, alt tilpasset potensialet i den situasjonen som skal håndteres.

Krisestaben består av følgende funksjoner:

- Stabssjef
- Nestleder
- Operativ leder
- Loggførere og tavleførere (som bekler funksjonene som kriseledelsen har behov for)
- Kommunikasjonsrådgivere
- Liaison (ved behov)
- Rådgivere etter behov (f.eks. geokompetanse, HR, mv.)

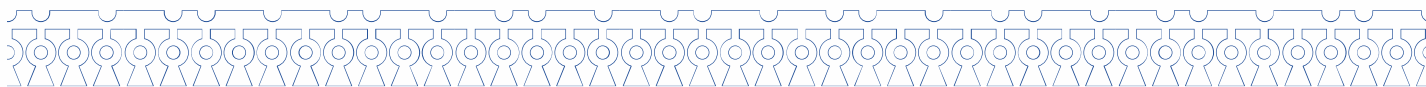

Funksjon	Beskrivelse
Stabssjef	Stabssjef leder og koordinerer arbeidet i krisestaben. Stabssjef rapporterer til kriseledelsen, og disponerer kommunedirektørens fullmakt til å iverksette relevante tiltak som ikke kan utsettes.
Nestleder	Funksjonen ivaretas av beredskapsrådgiver. Nestleder er stedfortreder for stabssjef. Funksjonen er ansvarlig for at loggen og tavlene er oppdaterte – og for å utarbeide og distribuere godkjente situasjonsrapporter. Videre er funksjonen ansvarlig for å holde stabssjef orientert om endringer i situasjonen.
Operativ leder	Funksjonen ivaretas av en representant for berørt(e) tjenesteområde(r). Funksjonen er bindeleddet mellom krisestaben og berørt tjenesteområde. Det opprettes en eller flere slike funksjoner, basert på den aktuelle uønskede hendelsen.
Loggførere/tavleførere	Funksjonene skal bruke krisestøtteverktøyet; RAYVN. Tavleførerne skal også bistå stabssjefen med etablering og oppdatering av de tavlene som kriseledelsen har behov for.
Kommunikasjonsrådgivere	Funksjonen har ansvar for å sikre at kommunen raskt og effektivt kan informere og kommunisere internt og eksternt ved uønskede hendelser. Det skal sikres at informasjonen er korrekt og koordinert med relevante eksterne aktører.
Liaison	Ved behov kan kommunen sende liaison til en eller flere samvirkeaktører. Liaisonen vil da fungere som bindeleddet mellom kommunen og aktuell samvirkeaktør og skal kunne bidra til god kommunikasjon og samhandling.
Rådgivere	Behov for bistand ved særskilt faglige spørsmål og kompetanse.
Svar-tjeneste	Ved en uønsket hendelse, må kommunen organisere et antall personer i telefonslynger, som kan svare både publikum og andre innringere. Frigitt budskap som kan kommuniseres ut fra kommunen, skal alltid kvalitetssikres med kommunikasjonssjefen. Innkommende meldinger og spørsmål skal koordineres med kommunikasjonssjefen.

Tabell 10 Beskrivelse av funksjoner i kommunens krisestab

Taktisk nivå – støttefunksjoner

Kommunale enheter og avdelinger utgjør det taktiske nivået i Ullensaker kommunens beredskapsorganisasjon. I beredskapssituasjoner kan det derfor være flere taktiske enheter i innsats, innenfor ulike fag- og tjenesteområder.

De som er ledere i det daglige, skal så langt det er hensiktsmessig, håndtere uønskede hendelser innenfor eget ansvarsområde (jfr. grunnleggende prinsipper for beredskap). Dette innebærer at de samme lederne skal etablere en organisasjon for dette formålet med tilhørende planverk.

Ullensaker kommune skal, i tillegg til de kommunale beredskapspliktene, også håndtere nasjonale beredskapsforpliktelser i tilknytning til Oslo lufthavn – Gardermoen.

Helsedirektoratet har, som følge av krav stilt i det internasjonale helsereglementet (IHR 2005), utpekt Ullensaker, Bergen, Oslo og Tromsø kommuner som ansvarlig for særskilte beredskapsforberedelser ved internasjonale flyplasser og havner.

Formålet er å forebygge og motvirke internasjonal spredning av smittsom sykdom og sikre en internasjonal koordinert oppfølging. I tillegg skal kommunene være forberedt på å ta imot nordmenn som har vært utsatt for uønskede hendelser i utlandet, for eksempel evakuering fra krise- og katastrofeområder. De utpekte kommunene skal sørge for at havner og flyplasser har tilgang på lokaler, personale og utstyr som er nødvendig for kontroll av passasjerer, bagasje, last, containere, transportmidler, human biologisk materiale, postsendinger og varer, inkludert dyr og planter. Målet er å forebygge spredning av en alvorlig hendelse av betydning for internasjonal folkehelse og bidra til å hindre unødige og strenge grensehindre ved smittsomme sykdommer.

Dette representerer en tilleggsutfordring i en beredskapssituasjon for Ullensaker, for eksempel behovet for å organisere forsvarlig mottak av et høyt antall passasjerer eller pasienter og andre utfordringer ved en pandemi eller andre alvorlige hendelser.

Kommunene skal yte primærhelsetjenester og sosialtjenester til dem som oppholder seg i kommunen, til enhver tid. Ansvarer gjelder også i en krisesituasjon. For å sikre at kommunene er i stand til dette, har de iht. lov om helsemessig og sosial beredskap og smittevernloven plikt til å utarbeide beredskapsplaner. Plikten til å yte helse- og sosialtjenester omfatter også virksomhetene ved internasjonale grenseoverganger, havner og lufthavner.

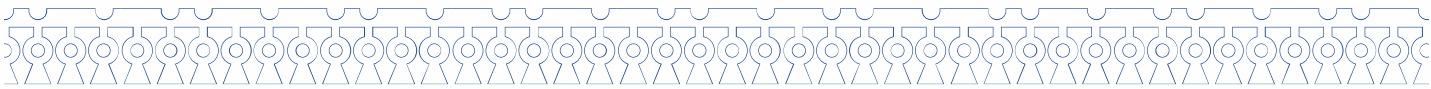
Det internasjonale helsereglementet (IHR 2005) er en slags global smittevernlov med regler for varsling av og vern mot internasjonale helsetrusler, særlig epidemier. Folkehelseinstituttet er kontaktpunkt for WHO's varsling om helsetrusler etter IHR-reglene. Bestemmelsene i IHR er innarbeidet i norsk lovverk gjennom smittevernloven § 4-3, folkehelseloven § 29 og IHR-forskriften. Forskriften bestemmer varslingsrutinene til WHO og håndteringen av varsler fra WHO. Forskriften gir også hjemler for å følge opp de anbefalingene som WHO anbefaler ved en internasjonal folkehelsekrise. Bestemmelsene omfatter varslingsplikter og informasjon over landegrensene og bestemmelser knyttet til kommunikasjon og handel. Reglementet skal også bidra til at nasjonale myndigheter iverksetter begrensninger på internasjonale reiser og handel som ikke er nødvendige for å hindre smittespredning.

Evakuerte- og pårørendesenter (EPS)

Med evakuerte menes både skadde og uskadde personer. Skadde blir normalt fraktet til sykehus eller legevakt, mens øvrige evakuerte blir transportert til evakuerte- og pårørendesenter (EPS).

Ved større hendelser med mange involverte/pårørende, har Ullensaker kommune inngått avtale med hotell på Øvre Romerike for å ta seg av oppgaven som evakuert-/pårørendesenter (EPS). Det er Ullensaker kommune som har rekvireringsmyndighet. Det er kommunen som, ved opprettelse av EPS, varsler nødvendige eksterne ressurser som Røde Kors, Sivilforsvaret m.fl.

Beredskapsavtalen for kommunene på Øvre Romerike legger opp til at kommunene har et likt oppsett på organisering av personell og oppgaver på et EPS. Ullensaker kommune vil bistå de andre kommunene med etablering og drift av evakuerte- og pårørendesenter i en oppstartsfase. Samtidig må de andre kommunene kunne bistå Ullensaker kommune dersom det er en hendelse som gjør at Ullensaker kommunes sine egne ressurser ikke er tilstrekkelige.

Mottakssenter

Et mottakssenter er et sted hvor man mottar et større antall evakuerte fra et fly med smitte eller personer fra en alvorlig hendelse i utlandet.

Ullensaker kommune er fra Helsedirektorat utpekt med særskilt beredskapsansvar etter IHR. Ansvarer innebærer at kommunen må ha kjernekapasiteter som skal dekkes kontinuerlig håndtering av mottak av smitte og skadde personer fra utlandet.

Ullensaker kommune har sammen med Politiet, Oslo Lufthavn og CBRNE-senteret¹⁰ ved Oslo Universitetssykehus Ullevål utarbeidet en felles plan for oppgavefordeling og drift ved mottakssenteret.

Oslo Lufthavn Gardermoen har utpekt en plass for mottakssenter som dimensjoneres rett i forhold til ulike typer hendelser som:

- Større volds- og trusselhendelser
- Smittesituasjoner
- Mottak av syke, skadde, evakuerte statsborgere fra utlandet
- Debrifing ved nødlanding

Etableringsteam

For å opprette og drifte EPS, samt mottakssenter, har Ullensaker kommune organisert et etableringsteam. Kommunen har hovedansvar for etablering og drift av mottak av evakuerte og pårørende.

Funksjon	Beskrivelse
Etableringsteam	Funksjonen har ansvar for etablering og drift av både EPS og mottakssenter.

Tabell 11 Beskrivelse av funksjonen, etableringsteam

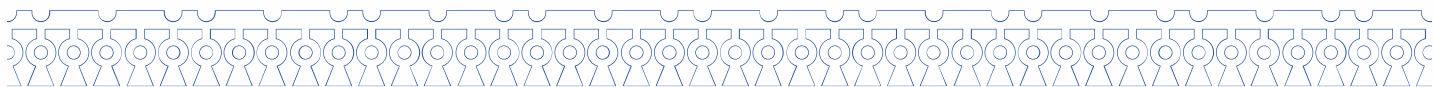
Psykososialt kriseteam

Psykososialt kriseteam gir omsorg og hjelp til familier som har opplevd brå og uventet død av nært familiemedlem i forbindelse med selvmord, ulykker, voldshandlinger, barnedød og evt. andre alvorlige krisesituasjoner. Dette gjelder også når ulykken har skjedd utenfor kommunen.

Henvendelse til teamet skjer via politi, lege/legevakt, prest eller kommunens kriseledelse.

Kriseteamet er et supplement til det ordinære hjelpeapparat, og vil være en hjelp i en tidsavgrenset periode. Kriseteamet skal ikke erstatte den hjelp og støtte som de rammede normalt har rett på gjennom

¹⁰ CBRNE er en fellesbetegnelse som omfatter kjemiske stoffer(C), biologiske agens (B), radioaktive stoffer (R), nukleært materiale (N) og eksplosiver (E) med høyt farepotensiale. CBRNE-senteret har akuttberedskap for behandling av personskader forårsaket av særlig farlige kjemiske stoffer, giftig røyk, radioaktiv stråling og biologiske smittestoffer som kan gi opphav til bl.a. høriskosmittesykdom.

andre velferdsytelser. Familie, venner og det øvrige nettverket er ofte det viktigste grunnlaget for at mennesker skal komme seg gjennom kriser på best mulig måte.

Sammensetting

Teamet er sammensatt fra ulike tjenester i Ullensaker kommune. De som er med i teamet er godt kjent med alle hjelpeinstanser og kan formidle eller hjelpe til med å få tak i andre hjelpere etter behov, f.eks. lege, sosiale tjenester/ barnevern, pleie og omsorg. Teamet har en administrativ leder og går i vaktturnus, slik at de alltid vil være tilgjengelig.

Funksjon	Beskrivelse
Psykososialt kriseteam	<p>Teamet skal gi og koordinere psykososial førstehjelp når sjokket og følelsen av kaos er så stor hos de berørte at hjelp fra eget nettverket ikke vil være nok.</p> <p>Vurdere behov og følge opp.</p> <p>Støttesamtaler.</p> <p>Formidle hjelp til familiemedlemmer/pårørende som er rammet og bor i andre kommuner.</p> <p>Veilede og informere om aktuelle hjelpetiltak på sikt, eks. sorggruppe, sosiale tiltak, fysisk aktivitet, grupper for barn/ungdom etc.</p>

Tabell 12 Beskrivelse av funksjonen, psykososialt kriseteam

Helseteam

Helseteamet består av vakthavende lege og sykepleier fra Jessheim interkommunale legevakt. De kan rykke ut fra legevakt til EPS eller mottakssenteret ved OSL. Helseteamet rekvireres av kommuneoverlegen. Legevakten kaller inn ekstra ressurser for å dekke daglig drift.

Funksjon	Beskrivelse
Helseteam	<p>Foreta <i>triage</i> for de pasientene som har andre utfordringer enn de som er knyttet til smitte.</p> <p>Vurdere eventuell videre behandling.</p>

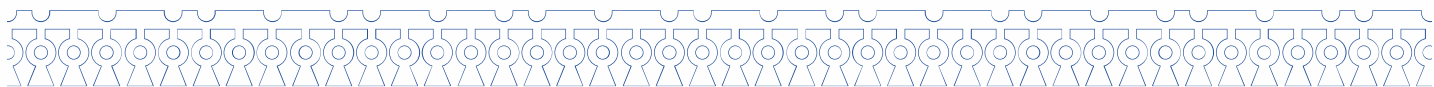
Tabell 13 Beskrivelse av funksjonen, helseteam

Informasjonssenter

Informasjonssenter etableres dersom kriseledelsen beslutter dette.

Kommunikasjonssenteret er ansvarlig for etablering og drift av informasjonssenteret på vegne av kriseledelsen. Det settes opp telefon i møterommet, primært for intern kommunikasjon mot sentralbord og krisestab.

Dersom kriseledelsen beslutter at publikumshenvendelser ved personlig oppmøte ikke skal håndteres fra Servicetorget, skal et eget informasjonssenter for personlig oppmøte bemannes og ivareta denne funksjonen.

Funksjon	Beskrivelse
Informasjonssenter	Betjene alle publikumshenvendelser

Tabell 14 Beskrivelse av funksjonen, informasjonssenter

IHR vaktteam

IHR vaktteamet består av kommuneoverlegene, for tiden i Ullensaker og Nes kommuner. IHR-relevante hendelser håndteres døgntkontinuerlig.

Funksjon	Beskrivelse
IHR vaktteam ved vakthavende kommuneoverlege	<p>Er smittevernansvarlig og delegert myndighet til å beslutte at et fly skal parkeres ved mottakssenteret og behandles og tømmes etter nasjonale retningslinjer.</p> <p>Skal sammen med ambulansetjenesten/CBRNE-enheten lede og koordinere tømming av fly med alvorlig smitte eller skadde personer.</p> <p>Har vedtaksmyndighet til å fatte vedtak om tvungen psykisk helseundersøkelse ved mistanke om alvorlig psykisk sykdom hos passasjerer.</p> <p>Ansvarlig for oppfølging av smitteoppsporing blant passasjerer der det har forekommet alvorlig smittsom sykdom på flyreiser til og fra OSL.</p>

Tabell 15 Beskrivelse av funksjonen, IHR vaktteam

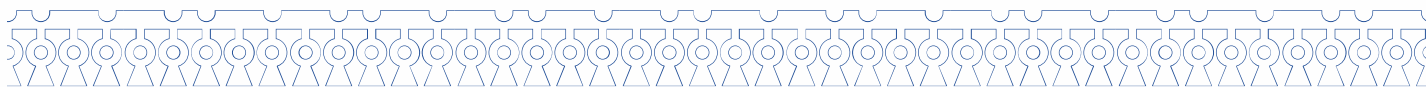
Beredskapsteam

Beredskapsteam er sammensatt av:

- Beredskapsleder
- Beredskapsrådgiver
- HR-sjef
- Kommunikasjonssjef
- Kommuneoverlege
- Leder for psykososialt kriseteam
- Leder for etableringsteam

Andre fagressurser trekkes inn ved behov.

Funksjon	Beskrivelse
Beredskapsteam	<p>Teamet skal utarbeide og oppdatere analyser, planer, veiledere og tiltakskort.</p> <p>Utarbeide, planlegge og evaluere øvelser.</p> <p>Evaluere uønskede hendelser.</p> <p>Utarbeide og vedlikeholde årshjul for</p>

	<p>beredskapsarbeidet.</p> <p>Legge til rette for godt samarbeid med administrasjonen og resten av kommunen, både interkommunalt og tverrfaglig.</p> <p>Gjensidig informasjon om beredskapsplanverk.</p> <p>Avklare behov for, og oppfølging av opplæring.</p>
--	--

Tabell 16 Beskrivelse av funksjonen, beredskapsteam

Samordning og ansvarsfordeling – politi og statsforvalter

Politiet har generelt ansvar for å lede, herunder også informasjonsansvar for:

- Poliaksjoner hvor det er fare for tap av menneskeliv, fare for skade på mennesker/tap av store verdier
- Saker der det er begått straffbare handlinger eller det er mistanke om det

Kommunen skal kun kommentere egen aktivitet knyttet til hendelser. Kommunen skal ikke kommentere hendelser som vil bli etterforsket for straffbare handlinger, også om forhold som ikke direkte berører etterforskningen¹¹.

Ved en oppstått ekstraordinær hendelse i kommunen, der hele eller deler av kriseledelsen er satt skal dette varsles til statsforvalteren. Beredskapsleder eller beredskapsrådgiver er ansvarlig for at statsforvalteren blir varslet.

På bakgrunn av opplysninger gitt av kommunen og politiet, vil statsforvalteren vurdere situasjonen og beslutter om det er nødvendig å etablere samordningsfunksjonen. Som samordningsansvarlig skal denne støtte kommunens krisehåndtering ved å bidra til å avklare spørsmål samt skaffe til veie og viderefremme ekstra ressurser på bakgrunn av henvendelser fra kommunen.

Beredskapsrådet

Kommunalt beredskapsråd er et forum der alle som jobber med samfunnssikkerhet og beredskap kan møtes for gjensidig orientering om beredskapsarbeid. Beredskapsrådet møtes én til to ganger i året. Beredskapsrådet ledes av ordfører, og består som oftest av kommunedirektør, beredskapsleder, kommunaldirektørene, kommuneoverlegen, i tillegg til interne og eksterne fagansvarlige.

Kriseledelsen vil i sin tjenesteutøvelse være avhengig av et samarbeid med eksterne aktører. De permanente medlemmene av kommunalt beredskapsråd utgjør de primære samarbeidspartnere. Kriseledelsen foretar en situasjonsbasert vurdering om hvilke eksterne aktører som inkluderes i arbeidet, inkludert frivillige organisasjoner. Beredskapsrådet skal også avklare bistand for ulike type hendelser og ta initiativ til beredskapsforberedende tiltak.

¹¹ Politidirektoratet (2024). *PBS I Politiets beredskapssystem del 1. Retningslinjer for politiets beredskap*, s. 90. (online)

Beredskapsdokumentasjon

Analysér som grunnlag for beredskapsplaner

Det er nødvendig for kvaliteten på beredskapsdokumentasjonen at denne er utarbeidet og revidert på bakgrunn av relevante analyser. Et viktig grunnlag for gode analyser er kunnskap og erfaring. Gode analyser bidrar til at ressursene kan utvikles og benyttes mest mulig effektivt innenfor forsvarlige kostnadsrammer.

Lov om kommunal beredskapsplikt setter krav om at kommunens overordnede beredskapsplan skal være utarbeidet med utgangspunkt i en risiko- og sårbarhetsanalyse. Ullensaker kommune sin overordnede beredskapsplan er utarbeidet med utgangspunkt i helhetlig og overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse.

Beredskapsdokumentasjonen på alle nivå i Ullensaker kommune skal utarbeides og revideres med bakgrunn i risiko- og sårbarhetsanalyser.

Overordnet beredskapsplan og samordning med andre planer

Den overordnede beredskapsplanen består av en administrativ del (dette dokumentet) og flere operative beredskapsplaner.

Administrativ del dekker hele organisasjonen Ullensaker kommune. De operative beredskapsplanene i overordnet beredskapsplan dekker strategisk-, operasjonelt og taktisk nivå. Taktiske planer som nevnes i overordnet beredskapsplanverk, gjelder ved IHR-hendelser eller andre hendelser som utløser bruk av kommunens ressurser - som ikke nødvendigvis utløser en organisering av kommunens kriseledelse. Taktiske beredskapsplaner som gjelder for det enkelte enhets-/tjenesteområde, er ikke en del av overordnet beredskapsplan.

Grunnleggende kunnskaper om den administrative delen forutsettes innlært, mens de operative planene skal benyttes aktivt under håndteringen av en krisesituasjon.

Enhetene er selv ansvarlig for at egne planer er samordnet med det overordnede planverket i kommunen og andre relevante aktører. I arbeidet med planen bør det utarbeides en oversikt over aktuelle aktører som enheten skal samarbeide med, dele informasjonen med og få bistand fra.

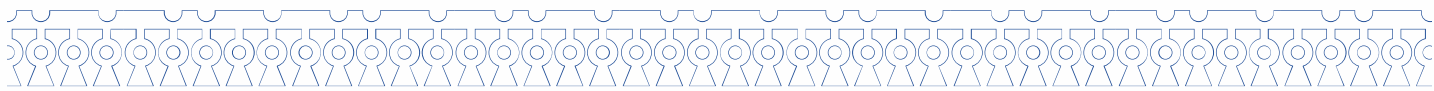
Med samordning mener vi at aktørene må være enig om:

- Hvordan skal vi dele informasjon (kontaktinformasjon, statusrapporter og liaison)?
- Hvem som har ansvar for hvilke oppgaver (rolle, myndighet og ansvar)?
- Hvordan vi kan hjelpe hverandre (forventningsavklaring)?

Enhetenes plan skal være samordnet med kommunens overordnede beredskapsplan, samt andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner. Dette gjelder også internt i enheten dersom den har avdelinger med egne beredskapsplaner.

En viktig del av prosessen er forventningsavklaringen mellom de som skal koordineres og de som koordinerer. Hva forventer du at vi skal levere og hvordan? Hva forventer vi at du skal levere og hvordan?

Beredskapsleder er ansvarlig for utarbeidelse og revisjon av overordnet beredskapsplan. Planen skal revideres minimum en gang per år.

Når enhetenes og tjenesteområdenes planer er ferdige

Når planen er utarbeidet skal den godkjennes av enhetens leder, som er ansvarlig for beredskapen. Når planen er godkjent, må den gjøres kjent i enheten og tjenesteområdet.

Planen må lagres slik at alle som skal ha tilgang finner den enkelt, fortrinnsvis i kvalitetssystemet. Vi oppfordrer alle til å ha planen tilgjengelig online, offline og i papirform. Enheter som benytter RAYVN bør også lagre planen der.

Planen er ikke endelig, men skal revideres minimum én gang per år – og ellers ved erfaringer fra hendelser eller øvelser – slik at den alltid er oppdatert og forbedret. I tillegg, må den være oppdatert ved forandringer i kontaktinformasjon og ressurslister.

Administrativ beredskapsplan

Overordnet administrativ beredskapsplan beskriver hvordan beredskapen i Ullensaker kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Videre beskrives prinsipper, prioriteringer og metoder som skal være førende for organiseringen av beredskapen og utøvelse av kriseledelse i kommunen.

Operativ beredskapsplan

Overordnet operativ beredskapsplan beskriver hvordan uønskede hendelser skal håndteres i Ullensaker kommune. Planen er bygget opp slik at de kan benyttes som hjelpemidler under alle beredskapsfasene:

- Varsling
- Mobilisering
- Håndtering
- Demobilisering og normalisering

Temaspesifikke beredskapsplaner kan utarbeides på alle nivå.

Strategisk og operasjonell beredskapsplan

Den operative beredskapsplanen gjelder for strategisk (kriseledelsen) og operasjonelt (krisestaben) nivå. Planen inneholder nødvendige varslings- og mobiliseringsplaner, funksjonsbeskrivelser for de viktigste funksjonene, samt aktuelle funksjons- og tiltakskort for håndtering.

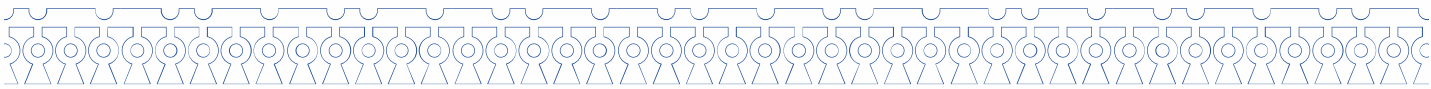
Taktiske beredskapsplaner

Taktiske beredskapsplaner gjelder for den enheten/tjenesteområdet planen er laget for. Planen skal som et minimum inneholde nødvendige varslings- og mobiliseringsplaner, funksjonsbeskrivelser, samt aktuelle prosedyrer for håndtering. Planen skal også inneholde en driftskontinuitetsplan for enheter/tjenesteområder.

Enheten/tjenesteområdene er ansvarlige for å utarbeide relevante temaspesifikke beredskapsplaner. Enhetslederne og avdelingslederne er ansvarlig for utarbeidelse og revisjon av egne beredskapsplaner. Planene skal revideres minimum en gang per år, og revisjonen skal dokumenteres.

Temaspesifikke planer

Det er to hovedgrupper av temaspesifikke operative beredskapsplaner. Planer som det er lovpålagt å utarbeide i henhold til lov om kommunal beredskapsplikt, og øvrige temaspesifikke beredskapsplaner som utarbeides i henhold til øvrig lovgivning eller fordi det har oppstått et behov for planene.

Evakueringsplan

Det er et krav i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunen skal ha en plan for befolkningsevakuering. Planen er et vedlegg til overordnet beredskapsplan – operativ del.

Plan for krisekommunikasjon

Det er et krav i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt at kommunen skal ha en plan for informasjon til befolkningen. Planen er et vedlegg til overordnet beredskapsplan – operativ del. Prinsipper for befolkningsvarsling er beskrevet i beredskapsplanens operative del.

Utvalgte temaspesifikke beredskapsplaner

Ullensaker kommune har i tillegg følgende temaspesifikke planer:

- Plan for helsemessig og sosial beredskap
- Smittevernplan
- Pandemiplan
- Plan for evakuering
- Atomberedskapsplan
- Beredskapsplan for vannforsyning, avløp og renseanlegg

Regionalt samarbeid

Ullensaker kommune har et formalisert beredskapssamarbeid med nabokommunene på Øvre Romerike. Avtalen plikter kommunene å yte gjensidig bistand ved en krise. Avtalen binder Ullensaker kommune til etablering og drift av evakuerte- og pårørendesenter i en oppstartsfase, dersom anmodning om bistand fremmes fra de andre kommunene i avtalen. Alle seks kommuner har lik organisering for drift av EPS.

Funksjon	Beskrivelse
Samarbeid med eksterne aktører	Samarbeidsavtale med beredskapsaktørene på Øvre Romerike

Tabell 17 Samarbeidsavtaler

Bistand fra andre samarbeidsaktører

Det er utarbeidet en bistandsoversikt fra aktuelle samarbeidspartnere. Oversikten viser hva de ulike aktørene kan stille med - for bistand i form av personell og utstyr ut fra spesifikk hendelse. Oversikten finnes i den overordnede beredskapsplanen – operativ del.

Forslag til mal for beredskapsplaner

1. Forside
  - a. Beredskapsplan opprettet, § 4, Enheten må dokumentere at beredskapsplan er opprettet.
2. Innholdsfortegnelse

Administrativ del

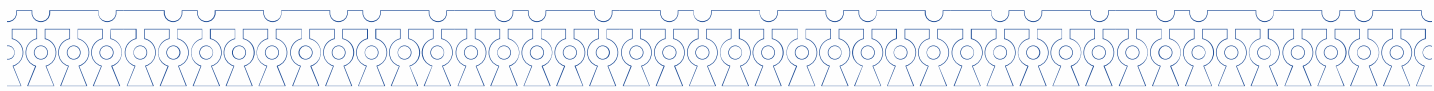
3. Validitet
  - a. Validitet / gyldighet / revideringsfrekvens, § 6, Enheten må dokumentere at beredskapsplan er gyldig.
  - b. Planen gjelder for
  - c. Planens formål
  - d. Godkjent av

- e. Utarbeidet av
- f. Distribusjon
- g. Lagring
- 4. Revidering
  - a. Validitet / gyldighet / revideringsfrekvens, § 6. Enheten må dokumentere at beredskapsplan er gyldig.
  - b. Samordnet med andre beredskapsplaner, § 4. Enheten må dokumentere hvorvidt beredskapsplanen er samordnet med andre eksterne beredskapsplaner.
- 5. Grunnlaget for enhetens beredskap
  - a. Formelle rammer for enhetens beredskap
  - b. Om risikobildet
    - i. Enheten skal med utgangspunkt i den helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan, § 4
  - c. Organisering av beredskap i kommunen
    - i. I henhold til overordnet beredskapsplan for Ullensaker kommune.
  - d. Enhetens rolle og ansvar
    - i. Krav til organisatorisk og beredskap og tilgjengelighet
  - e. Prinsipper og metode som ligger til grunn for beredskapen
    - i. Prinsippene og verdiene er fastsatt i overordnet beredskapsplan for Ullensaker kommune
- 6. Oppbygning og organisering av kriseledelse og stab
  - a. Plan for kriseledelsen; Organisering, ansvar, roller, fullmakt, mobilisering, § 4.a. Enheten må dokumentere plan for kriseledelsen.
  - b. Kriseledelse
  - c. Stab
  - d. Kompetansekrav og opplæring
    - i. System for opplæring i gitte roller ved krisehåndtering, § 7. Enheten må dokumentere etablert system for opplæring av kriseledelsen.
  - e. Øvelser
    - i. Krisehåndteringen evaluert, etter øvelser, § 8. Enheten må dokumentere system for evaluering av krisehåndtering etter øvelser.
    - ii. Krisehåndteringen evaluert, etter uønskede hendelser, § 8. Enheten må dokumentere system for evaluering av krisehåndtering etter uønskede hendelser.
    - iii. Er beredskapsplanen jevnlig øvet, § 7. Enheten må dokumentere hvordan beredskapsplanen blir øvet.
    - iv. Samhandlingsøvelser praktisert der det er hensiktsmessig, § 7. Enheten må dokumentere hvorvidt samhandlingsøvelser skal praktiseres eller om dette er gjennomført.
- 7. Krisekommunikasjon
  - a. Krisekommunikasjonsplan for media, innbyggere og egne ansatte, § 4.e. Enheten må dokumentere plan for krisekommunikasjon innenfor enhetens ansvarsområde.
  - b. Intern informasjon
  - c. Ekstern informasjon
- 8. Normalisering og kontinuitet
  - a. Evnen til normalisering etter uønsket hendelse? § 2, § 4. Virksomheten bør dokumentere kontinuitets- og normaliseringsplan ved bortfall av kritisk infrastruktur eller ved andre uønskede hendelser.

Operativ del

- 9. Tiltakskort funksjoner
  - a. Kriseledelse
  - b. Stab
- 10. Tiltakskort generelle

- a. Varsling
  - b. Befolkningsvarsling
    - i. Befolkningsvarslingsplan, § 4.d. Enheten må dokumentere plan for befolkningsvarsling innenfor enhetens ansvarsområde.
  - c. Evakuering
    - i. Evakueringsplan, § 4.d. Enheten må dokumentere plan for evakuering innenfor enhetens ansvarsområde.
11. Tiltakskort spesielle hendelser
- a. Enheten skal med utgangspunkt i den helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeide en overordnet beredskapsplan, § 4
  - b. Flom
  - c. Atomhendelse
12. Vedlegg
- a. Varslingslister
    - i. Varslingsliste over aktører som har en krisehåndteringsrolle og alle aktører har kjennskap til sin rolle, § 4.b. Enheten må dokumentere varslingsplan for krisehåndtering.
  - b. Ressursoversikt
    - i. Ressursoversikt internt og eksternt, § 4.c. Enheten må dokumentere oversikt over hvilke interne og eksterne ressurser som er aktuelle.
  - c. Maler

